

Projektas „Darbas ateičiai“

1. Kas yra projektas „Darbas ateičiai“?

Nuo 2021 m. vasario mėn. LPK kartu su partneriais - Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacija (LPPSF), Valstybinė darbo inspekcija (VDI), „Fellesforbundet“ (Norvegijos profesinių sąjungų federacija) ir organizacija „Workplace Innovation Europe“ **vykdo projektą, skirtą suprasti ir išplėsti suvokimą apie deramą darbą (angl. *Decent work*) Lietuvoje.**

Projektą dalinai finansuoja Norvegijos vyriausybės organizacijos *Innovation Norway* fondas.

2. Apie ką yra projektas „Darbas ateičiai“?

Globalizacija, technologijų pažanga, demografiniai pokyčiai ir ekstremalios situacijos negrįžtamai keičia darbo praktiką. Keičiasi tiek darbdavių, tiek darbuotojų lūkesčiai: siekiama didesnio darbuotojų įsitraukimo į įmonės procesus, kuris sukuria ne tik didesnę darbuotojų atsakomybę, bet ir geresnius rezultatus. Darbas tampa ne tik pragyvenimo ir pajamų šaltiniu, bet ir saviraiškos priemone. Vis daugiau dėmesio skiriama darbo vietos atmosferai gerinti, geriems santykiams tarp darbuotojų kurti.

Pasaulyje, šalyje vykstantys pokyčiai – negrįžtamas procesas, reiškiantis poreikį taikyti socialines inovacijas darbo vietose. Visgi, naujų praktikų taikymas neįmanomas be abipusio – darbdavių ir darbuotojų – bendradarbiavimo.

Darbo vietos inovacijos – tai šio projekto vizija, praktiškai įgyvendinami realios apimties pokyčiai, kurie leistų įmonėms rasti sprendimus modernizuoti darbo vietas įgalinant darbuotojus, vadovus ir organizacijų lyderius.

Darbo vietos inovacija nėra susijusi su naujesniu inventoriumi – tai kur kas daugiau: darbo metodų, santykių, įgalinimo teigiamas pokytis, kuris tiesiogiai prisideda prie darbuotojų psichologinės ir fizinės gerovės bei įmonių aukštesnių įmonės rezultatų.

3. Kas yra „deramas darbas“?

Deramo darbo sąvoka apima daugiau nei vien darbo užmokestį, darbo įrankius ar darbo aplinką. Tai kur kas platesnis terminas, kuris atspindi pradines ir esmines darbo sąlygas.

Esminės darbo sąlygos:

- darbuotojų įdarbinimo sąlygos ir darbuotojų informuotumas; sudaryta galimybė darbuotojams konsultuotis dėl šių darbo sąlygų;
- lygios darbuotojų galimybės ir darbuotojų įvairovė;
- sudaryta galimybė darbuotojams tobulėti;
- darbo stabilumas ir teisingas atlyginimas;
- lanksčios darbo sąlygos, leidžiančios derinti profesinį ir asmeninį gyvenimą.
- Įvykdžius šias sąlygas, darbuotojams yra sukuriama lanksti, skaidri darbo aplinka, darbuotojai jaučiasi įgalinti, kadangi jų balsą girdi organizacijų lyderiai.

4. Kam ir kuo naudingas deramas darbas?

Aplinka, kurioje darbuotojai jaučiasi įgalinti, o jų profesinis gyvenimas turtingas bei turiningas, sukuria sąlygas diegti inovacijas, kurios sukuria aukštą produktyvumą.

Deramas darbas yra naudingas ne tik darbuotojams, bet ir darbdaviams.

Aukštas produktyvumas leidžia turėti mažiau darbuotojų ir efektyviau siekti organizacijos tikslų.

5. Jeigu deramas darbas leidžia diegti darbo vietos inovacijas, kas yra darbo vietos inovacijos?

Darbo vietos inovacija – tai praktikos, leidžiančios darbuotojams geriausiai išnaudoti savo įgūdžius, žinias, patirtį ir kūrybinį potencialą, kas didina produktyvumą ir profesinio gyvenimo kokybę.

1. Darbo vietos inovacija - strateginis pasirinkimas

2. Naudingos tiek mažoms ir vidutinėms, tiek didelėms įmonėms

3. Remiasi darbuotojų įtraukimu į procesus ir įgalinimu

4. Tuo pat metu naudingos tiek darbuotojų produktyvumui, tiek darbuotojų pasitenkinimui darbu didinti

5. Darbo vietos inovacijos įgyvendinamos tik atlikus patikimus tyrimus, analizes ir studijas.

6. Apie kokią naudą kalbame skaitine išraiška?

Įmonės, kurios įtraukė aktyvaus dalyvavimo įmonės veikloje metodus, lyginant su tomis įmonėmis, kurios tokių metodų nenaudojo¹:

- Buvo 20-60% produktyvesnės;
- Susidūrė su 21% mažesne personalo kaita;
- 24% mažiau įmonės darbuotojų nepasirodė darbe dėl ligos.

Atlikus 6000 Europos įmonių apklausą paaiškėjo, kad tos, kurios diegė darbo vietos inovacijas²

- Savo išlaidas sumažino 68%;
- 87% sumažino darbo laiko švaistymą;
- 98% pagerino paslaugas;
- 85% padidino pardavimus.

Tarptautinis tyrimas parodė, kad darbuotojo įtraukimas į organizacijos veiklos pokyčius, prisideda prie aukštos profesinio gyvenimo kokybės, darbuotojų sveikatos ir gerovės.

7. Kokie mitai yra susiję su deramu darbu ir darbo vietos inovacijomis?

- Darbo vietos inovacijos yra labai brangios.
  - Kai kalbame apie darbo vietos inovacijas, šiame projekte visų pirma orientuojamės į pasikeitusį požiūrį, veiklos metodus, santykius tarp darbuotojų, darbdavių. Kadangi inovacijos nėra tiesiogiai susijusios su materialiniais ištekliais, laiko išteklius pokyčiams yra esminis.

¹ Workplace Innovation Europe CLG pateikta informacija

² Workplace Innovation Europe CLG pateikta informacija

- Jei yra geresnis būdas vykdyti mano organizacijos veiklą, aš apie jį jau būčiau pagalvojęs.
  - Tai viena pagrindinių kliūčių, trukdančių pradėti vykdyti darbo vietos inovacijas ir gauti su tuo susijusias naudas.
- Turiu per mažai žinių.
  - Lietuvos pramonininkų konfederacija tikisi, kad projektas bus naudingas narėms ir padės gauti daugiau informacijos apie galimas darbo vietos inovacijų kryptis.
- Organizacijos struktūra nusistovėjusi ir pokyčiai nėra įmanomi.
  - Darbo vietos inovacijos yra neišvengiamos siekiant išlaikyti organizacijos konkurencingumą šiandienos pasaulyje. Pradėjus dabar, organizacija įgaus konkurencinį pranašumą.

8. Ką LPK planuoja įgyvendinti, vykdydama šį projektą?

- Rengti konferenciją, skirtą skatinti dialogą tarp įmonių atstovų, socialinių partnerių, politikos formuotojų ir tarptautinių ekspertų;
- LPK tinklapyje publikuoti aktualią, įrodymais ir gerosiomis praktikomis grįstą informaciją apie darbo vietų inovacijas;
- Rengti seminarus apie darbo vietos inovacijas.

Supported by the Norway Grants 2014-2021, in the frame of the Social Dialogue and Decent Work Programme

